

ДИРЕКТИВА 75/321/ЕИО НА СЪВЕТА

от 20 май 1975 година

**за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно
кормилната уредба на колесните селскостопански или горски трактори**

СЪВЕТЬТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност и по-специално член 100,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Асамблеята¹,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет²,

като има предвид, че техническите изисквания, на които трябва да отговарят тракторите в съответствие с националните законодателства, се отнасят, *inter alia*, за кормилната уредба;

като има предвид, че тези изисквания са различни във всяка една държава-членка; като има предвид следователно, че е необходимо всички държави-членки да приемат еднакви изисквания или в допълнение, или на мястото на действащите понастоящем норми, в частност с оглед процедурата за типово одобрение ЕИО, която е предмет на Директива 74/150/ЕИО³ на Съвета от 4 март 1974 г. за сближаване на законодателството на държавите-членки относно типовото одобрение на колесните селскостопански или горски трактори, да се прилага за всеки тип трактор,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. „Трактор (селскостопански или горски)” е всяко превозно средство с мотор, с колесно или с верижно направляващо устройство, което има поне два моста, чиято главна функция е неговата теглителна сила и което е специално конструирано да тегли, да бута, да превозва или да привежда в движение

---

¹ OB C 160, 18.12.1969 г., стр. 29.

² OB C 48, 16.4.1969 г., стр. 21.

³ OB L 84, 28.3.1974 г., стр. 10.

определенни инструменти, машини или ремаркета, предназначени за използване в селското или горското стопанство. То може да е оборудвано за превоз на товари и пътници.

2. Настоящата директива се прилага само за тракторите, определени в параграф 1, които са оборудвани с пневматични гуми, имат два моста и максимална проектна скорост между 6 и 25 км/час.

Член 2

Държавите-членки не могат да отказват да издават типово одобрение ЕИО или национално типово одобрение на трактор на основания, свързани с кормилната уредба, ако тя отговаря на изискванията, посочени в приложението.

Член 3

Държавите-членки не могат да отказват регистрирането или да забраняват продажбата, пускането в движение или употребата на трактори на основания, свързани с кормилната уредба, ако тя отговаря на изискванията, посочени в приложението.

Член 4

Измененията и допълненията, необходими за привеждане в съответствие с техническия прогрес на изискванията от приложението, се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 13 от Директива 74/150/ЕИО.

Член 5

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите разпоредби за спазване на настоящата директива в срок от осемнадесет месеца, считано от нейната нотификация, и незабавно уведомяват за това Комисията.

2. Държавите-членки следят да представят на Комисията текста на основните разпоредби от вътрешното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 6

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 20 май 1975 година

За Съвета:

Председател

R. RYAN

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1.1. „Кормилна уредба”

„Кормилна уредба” е цялото оборудване, предназначено да променя посоката на движение на трактора.

Кормилната уредба може да включва:

- кормило;
- кормилен механизъм;
- управляеми колела;
- ако е необходимо, специално оборудване за създаване на допълнителна или независима мощност.

1.1.1. „Кормило”

„Кормило” е частта, която водачът директно задейства, за да управлява трактора.

1.1.2. „Кормилен механизъм”

„Кормилен механизъм” са всички компоненти, намиращи се между кормилото и управляемите колела, с изключение на специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4. Кормилният механизъм може да бъде механичен, хидравличен, пневматичен, електрически или комбиниран.

1.1.3. „Управляеми колела „,

„Управляеми колела” са:

- колелата, чието насочване по отношение на трактора може да се променя директно или индиректно, така че да се получи промяна в посоката на движение на трактора;

- всички колела на тракторите с шарнирна рама;
- колелата от един и същ мост, чиято скорост може да се променя по такъв начин, че да се получи промяна в посоката на движение на трактора.

Самонасочващите се колела не са управляеми колела.

1.1.4. „Специално оборудване“

„Специално оборудване“ е онази част от кормилната уредба, с която се създава допълнителна или независима мощност. Допълнителната или независимата мощност може да бъде породена от механична, хидравлична, пневматична или електрическа система или от комбинирана система (например от маслена помпа, компресор или акумулятор и т.н.).

1.2. „Различни типове кормилни уредби“

1.2.1. В зависимост от източника на енергия, необходима за завъртането на управляемите колела, се различават следните типове кормилни уредби:

1.2.1.1. Ръчна кормилна уредба, при която тази енергия се осигурява единствено от мускулната енергия на водача.

1.2.1.2. Подпомагана кормилна уредба, при която тази енергия се осигурява от съвместното действие на мускулната енергия на водача и на специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4;

Кормилната уредба, при която тази енергия при нормални условия се осигурява единствено от специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4, но която в случай на повреда на това специално оборудване дава възможност при управлението да се използва мускулната енергия на водача, трябва да се разглежда като „подпомагана кормилна уредба“.

1.2.1.3. Серво-кормилна уредба, в която тази енергия се осигурява единствено от специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4.

1.3. Усилие за управление

„Усилие за управление“ е силата, приложена от водача върху кормилото, за да управлява трактора.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОНСТРУКЦИЯ, МОНТАЖ И ПРОВЕРКА

2.1. Общи изисквания

2.1.1. Кормилната уредба трябва да гарантира лесно и сигурно управление на трактора и да отговаря на подробните изисквания , посочени в точка 2.2.

2.2. Подробни изисквания

2.2.1. Кормило

2.2.1.1. Кормилото трябва да е лесно за въртене и удобно за хващане. То трябва да е проектирано по такъв начин, че да позволява плавно завъртане. Посоката на въртене на кормилото трябва да съответства на желаната промяна в посоката на движение на трактора.

2.2.1.2. Усилието за управление, необходимо да се направи завой с радиус от 12 м, започвайки от праволинейна посока напред, не трябва да превишава 25 daN. При подпомагана кормилна уредба, в случай на повреда на допълнителното енергийно захранване, необходимото усилие за управление не трябва да превишава 60 daN.

2.2.1.3. За да се провери съответствието с изискването по точка 2.2.1.2, тракторът трябва да направи спираловидно движение, със скорост 10 км/час, започвайки от праволинейна посока на движение, върху суха и равна пътна повърхност, осигуряваща добро сцепление на гумите. Усилието за управление на кормилото се записва, докато достигне до положение, съответстващо на навлизането на трактора в завой с радиус от 12 м. Продължителността на маневрата (времето между момента, в който кормилото е завъртяно за първи път, и момента, в който то достигне до положението, в което се извършва измерването), не трябва да надвишава пет секунди за нормалните случаи, и осем секунди при повреда на специалното оборудване. Трябва да се направи една маневра наляво и една надясно.

По време на изпитването тракторът трябва да е натоварен с технически допустимия максимален товар; разпределението на налягането на гумите и на тежестта между мостовете, трябва да съответства на указанията на производителя.

2.2.2. Кормилен механизъм

2.2.2.1. Кормилният механизъм не трябва да включва нито електрически, нито изцяло пневматичен кормилен механизъм.

2.2.2.2. Кормилният механизъм трябва да е проектиран така, че да удовлетворява всякакви експлоатационни изисквания. Той трябва да е лесно достъпен за поддръжка и за проверка.

2.2.2.3. В случай на кормилен механизъм, който не е изцяло хидравличен, управляването на трактора трябва да е осигурено дори в случай на повреда на хидравличния или на пневматичния компонент на кормилния механизъм.

2.2.2.4. Кормилният механизъм, който работи чисто хидравлично, и специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4, трябва да отговарят на следните изисквания:

2.2.2.4.1. Едно или повече устройства за ограничаване на налягането трябва да предпазват цялата или част от веригата от превишаване на налягането.

2.2.2.4.2. Устройствата за ограничаване на налягането трябва да са така монтирани, че да не допускат превишаване на налягането T , равно на максималното работно налягане, предписано от производителя.

2.2.2.4.3. Характеристиките и размерите на свързващите тръби трябва да са такива, че тръбите да издържат четирикратно налягането T (допустимо от устройствата за ограничаване на налягането) и трябва да са монтирани на защитени места и по такъв начин, че рисковете от повреди от удар или от интерференция да са сведени до минимум, а рисковете от повреди, вследствие на пропадане, да могат да се смятат за незначителни.

2.2.3. Управляеми колела

2.2.3.1. Всички колела могат да бъдат управляеми колела.

2.2.4. Специално оборудване

2.2.4.1. Специалното оборудване, определено в точка 1.1.4, използвано в типовете кормилни уредби, определени в точка 1.2.1.2 и 1.2.1.3, е допустимо при следните условия:

2.2.4.1.1. Когато тракторът е оборудван с подпомагана кормилна уредба, определена в точка 1.2.1.2, то управлението му трябва да е възможно, дори и в случай на повреда на специалното оборудване, както вече е посочено в точка 2.2.1.2. Ако подпомаганата уредба няма свой собствен източник на енергия, то тя трябва да е оборудвана с енергиен резервоар. Този резервоар може да се замени с автономно устройство, което осигурява приоритетно енергийно захранване на кормилното оборудване спрямо другите уредби, които са свързани към общия енергиен източник. Кормилната и спирачната уредби не трябва да имат общ енергиен източник. Ако източникът на енергия е състен въздух, то въздушният резервоар трябва да е защитен с възвратен клапан.

Когато при нормални условия енергията се осигурява единствено от специалното оборудване, посочено в точка 1.1.4, подпомаганата кормилна уредба трябва да е оборудвана с визуално или звуково устройство, което се

задейства, когато в случай на повреда на това специално оборудване, усилието за управление превиши 25 daN.

2.2.4.1.2. Когато тракторът е оборудван със серво-кормилна уредба, определена в точка 1.2.1.3, която се допуска, ако е с изцяло хидравличен кормилен механизъм, то при повреда на специалното оборудване трябва да е възможно да се извършат двете маневри, определени в точка 2.2.1.3, с помощта на специалното допълнително устройство. Специалното допълнително устройство може да бъде резервоар със сгъстен въздух или със газ. Като специално допълнително устройство могат да се използват маслена помпа или компресор, ако това устройство се задвижва от въртенето на колелата на трактора и не може да бъде отделено от тях. В случай на повреда на специалното оборудване, визуален или звуков сигнал трябва да предупреди за тази повреда.

2.2.4.1.2.1. Ако специалното оборудване е пневматично, то трябва да е оборудвано с резервоар със сгъстен въздух, защитен с възвратен клапан. Вместимостта на този резервоар трябва да се изчисли така, че да са възможни най-малко седем пълни завъртания (от край до край) преди налягането в резервоара да спадне наполовина от работното налягане. Изпитването трябва да се извърши като управляемите колела са отделени от терена.